

פרסום עיתי, עורך: ד"ר רז צימט

בחירות 2013: תומכי הנשיא מגבירים פעילותם לקראת הבחירות ונערכים למפגן כוח המוני

עם התגברות התכונה הפוליטית לקראת הבחירות לנשיאות הצפויות ב-14 ביוני מרחיבים תומכי הנשיא את פעילותם ונערכים לקיים מפגן עוצמה משמעותי ראשון. בשבוע הבא מתכננת הממשלה לקיים אירוע המוני בהשתתפות הנשיא באצטדיון אזאדי בטהראן. האירוע מעורר ביקורת חריפה מצד מבקרי הנשיא הטוענים, כי בכוננתו לנצלו לצרכים פוליטיים לשם קידום מועמדותו של מקורבו מעורר המחלוקת, רחים משאא', אף על-פי שאין מדובר בכינוס בחירות רשמי.

עם התקרבות מועד הבחירות מזהירים מבקרי הממשלה מפני ניצול משאביה לטובת תעמולת בחירות. במקביל נמשכות הקריאות במחנה השמרני לפסול את מועמדותם של תומכי הממשלה המכונים "הזרם הסוטה". תומכי הממשלה מצידם מגבירים את פעילותם ברשתות החברתיות והקימו עד כה עשרות דפי פייסבוק המזוהים עם משאא'.

בתוך כך פרסמה השבוע סוכנות הידיעות איסנ"א תוצאות סקר דעת קהל המצביעות לכאורה על תמיכה ציבורית נרחבת בתומכי הממשלה וברפורמיסטיים. מהימנות הסקר מוטלת בספק אך פרסומו מהווה ביטוי נוסף לחששות בימין השמרני מתמיכה נרחבת במועמד מטעם הנשיא אם זה יאושר על-ידי מועצת שומרי החוקה.

עם התגברות התכונה הפוליטית לקראת הבחירות לנשיאות הצפויות ב-14 ביוני מרחיבים תומכי הנשיא את פעילותם ונערכים לקראת קיומו של מפגן עוצמה משמעותי ראשון. בשבוע הבא (ככל הנראה ביום רביעי, 17 באפריל 2013) מתכננת הממשלה לקיים אירוע המוני בהשתתפות כ-100 אלף בני-אדם באצטדיון אזאדי בטהראן. באופן רשמי נועד האירוע בראשות הנשיא אחמדינז'אד להביע הערכה לחברי המטה הממשלתי, שסייעו בשנים האחרונות לארגן את סיווריו במחוזות ברחבי איראן. מבקרי הממשלה מגדירים, עם זאת, את האירוע כ"כינוס הבחירות הראשון של הזרם הסוטה" [כינוי לתומכי הנשיא ומקורבו מעורר המחלוקת, רחים משאא'] וטוענים, כי בכוננת הנשיא לנצלו על מנת לקדם את מועמדותו האפשרית של משאא' לקראת הבחירות.

האתר אנתח'אב (Entekhab) המזוהה עם האגף הפרגמאטי בימין השמרני דיווח בשבוע שעבר, כי הממשלה השקיעה בשבועות האחרונים מאמצים חסרי תקדים בארגון האירוע ואף מתכוונת לשלם

לאזרחים שישתתפו בו. סגן הנשיא ויו"ר הארגון למורשת תרבותית ולתיירות, מחמד שריף מלכזאדה (Mohammad Sharif Malekzadeh), הודיע, כי באירוע ייקחו חלק להקות מוסיקליות מסורתיות המייצגות את הקבוצות האתניות השונות באיראן. בדיווח שפרסם אנתח'אב נכתב, כי בכוננת אחמדינז'אד ומשאא'י לשוב ולהשמיע את הסיסמא "יחי האביב", שהפכה לסיסמת הבחירות של תומכי הממשלה, לצד קריאות לאומיות המבטאות את תפישותיו האידיאולוגיות של "הזרם הסוטה", שנציגיו נוהגים להדגיש את הרכיב הלאומי-תרבותי בזהות האיראנית (<http://www.entekhab.ir>). האתר רג'א ניזז דיווח בסוף השבוע, כי האירוע יתקיים ביום חמישי (18 באפריל 2013) בהשתתפות עשרות אלפי עובדים במשרדים ובארגונים ממשלתיים והעריך את עלות האירוע בלמעלה מ-800 מיליון תומאן (רג'א ניזז, 12 באפריל 2013).

כמה דפי פייסבוק המזוהים עם רחים משאא'י קראו בימים האחרונים לתומכיו להגיע לכינוס באצטדיון אזאדי. קריאה זו זכתה לתגובות מעורבות מצד הגולשים. אחדים מהם ביקשו פרטים נוספים על האירוע והביעו תמיכה במשאא'י בעוד שאחרים הביעו את התנגדותם לו ואף פרסמו קללות כנגדו. יצוין, כי בשבועות האחרונים הגבירו תומכי משאא'י את פעילותם ברשתות החברתיות ועד כה הוקמו עשרות דפי פייסבוק המזוהים עימו (ראו נספח). רבים מהדפים כוללים אומנם מספר קטן של עוקבים (בין בודדים לעשרות בודדות), אך מספרם הרב של הדפים מעיד על פעילות ניכרת מצד תומכיו ברשתות החברתיות (ככל הנראה הן באיראן והן בקרב גולים איראנים), במיוחד בהשוואה לפעילותם של מועמדים פוטנציאליים אחרים שעשויים להתמודד בבחירות לנשיאות.

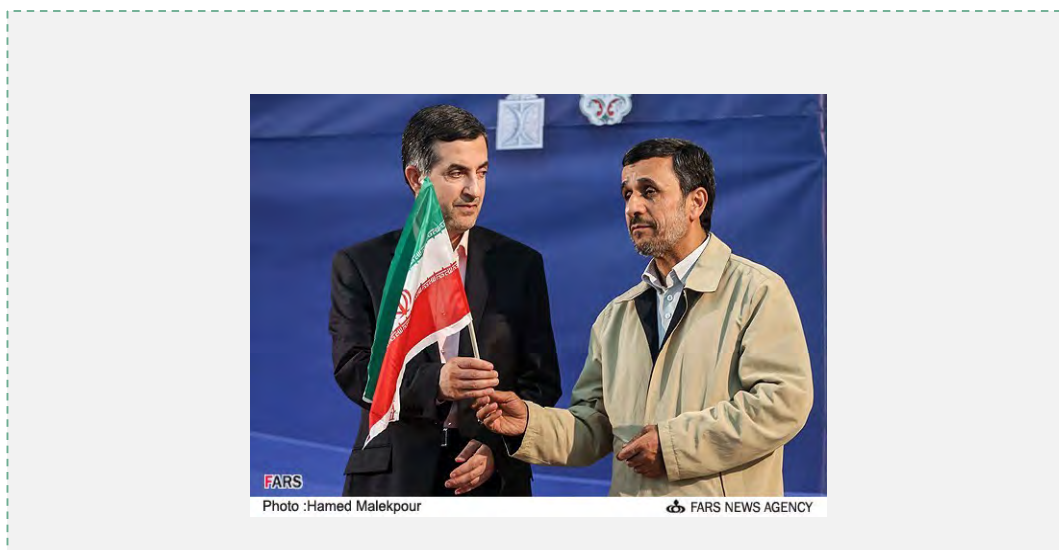

האירוע הצפוי באצטדיון אזאדי מעורר ביקורת חריפה מצד מבקרי הנשיא. חבר המג'לס, מחמד חסן אצפרי (Mohammad Hassan Asfari), טען כי הכינוס המתוכנן אינו חוקי ו"מדיף ריח בחירות". בריאיון עיתונאי אמר אצפרי, כי מדובר בניצול לרעה של משאבים ציבוריים ושל תקציב המדינה לצרכי בחירות וכי אם הכינוס יתקיים כמתוכנן יקיים המג'לס חקירה בנוגע למקורות מימונו ולמטרותיו. אצפרי ציין, כי עדיף היה אילו חברי הממשלה היו מקדישים את זמנם לפתרון הבעיות הכלכליות הניצבות בפני המדינה במקום לקיים כינוסים כאלה שאין בהם כל תועלת עבור הציבור (<http://www.yjc.ir/fa/news/4335622>).

חבר המג'לס, חג'ת אל-אסלאם אחמד סאלכ כאשאני (Hojjat-ul-Islam Ahmad Salek Kashani), התייחס, אף הוא, לאירוע המתוכנן וקרא למועצת שומרי החוקה להתערב בעניין זה, מכיוון שניצול כספי הציבור לצורך מטרות אישיות וסיעתיות אסור על-פי החוק. חבר המג'לס מאצפהאן טען, כי הממשלה מתכוונת להציג את משאלי' כמועמדה בבחירות וכי ל"זרם הסוטה" ול"זרם ההסתה" [כינוי לרפורמיסטיים] מטרות משותפות ועל "מועצת שומרי החוקה" לממש את אחריותה החוקית, כלומר לפסול את מועמדותם של נציגי זרמים אלה. כאשאני גם הזהיר מפני ריבוי מועמדים מטעם הזרם השמרני בבחירות שעלול להחלישו וטען, כי הדבר עלול להביא לבזבז קולות ולהגביר את חילוקי הדעות הפנימיים במחנה השמרני (פרדא, 12 אפריל 2013).

חבר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, עוז חידרפור (Avaz Heydarpour), טען, כי קיום הכינוס מהווה התרסה כנגד המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, והזהיר את הממשלה לבל תנצל לרעה את משאבי המדינה לטובת "זרם מסוים" הנתמך על-ידיה. הוא טען, כי ניצול תקציב המדינה לצרכי תעמולת בחירות אינו חוקי. חבר המג'לס ציין, כי על-פי המידע שברשותו מתכוונת הממשלה להשבית ביום האירוע את מרכזי הלימוד על מנת להביא אליו תלמידים ולהגדיל בכך את כמות המשתתפים בו. בנוסף מתכוונים מארגני הכינוס לשוב ולהשתמש בסיסמת הבחירות של "הזרם הסוטה" המבקש, לדבריו, לכוון ממשלה על-פי המודל הרוסי פוטיין-מדבדב. חידרפור התייחס גם לסבב הסורים החדש, שהנשיא מקיים ברחבי איראן, והאשים את אחמדינז'אד בניצול סוריו במחוזות לטובת תעמולת בחירות. הוא ציין, כי אין כל סיבה לקיומם של סורים כאלה בשעה שתקופת כהונתה של הממשלה מגיעה אל סופה (פרדא, 9 אפריל 2013).

השבוע קיים הנשיא ביקור במחוז סמנאן (Semnan) שבצפון איראן. בנאום שנשא במהלך הביקור, שבו השתתפו גם חברי ממשלה וכן רחים משאלי', האשים אחמדינז'אד את מתנגדיו בסילוף דבריו של המנהיג העליון בנוגע לבחירות. בנאום, שנשא לאחרונה לרגל ראש השנה האיראני, אמר ח'אמנהאי, כי יש לו רק קול אחד וקרא להשתתפות עממית נרחבת בבחירות. כאשר המנהיג אומר בצורה ברורה שיש לו קול אחד בלבד, אמר השבוע אחמדינז'אד, אין משמעות הדבר שהוא מביע את דעתו בזכות מועמד כלשהו או נגד מועמד אחר. הוא הדגיש, שהאזרחים הם שצריכים להחליט בעצמם כיצד להצביע (איסנ"א, 11 אפריל 2013).

אחמדינז'אד ומשאא'י במהלך הביקור במחוז סמנאן

בשבוע שעבר דיווח היומון ארמאן (Arman, 8 באפריל 2013), כי סגן יו"ר ועדת הכלכלה של המג'לס, מחמד רזא פור אברהימי (Mohammad Reza Pour Ebrahimi), קרא למועצה העליונה לביטחון לאומי לבטל את הכינוס המתוכנן. היומון הביע, עם זאת, ספק אם ניתן יהיה לבטלו זמן קצר כל כך בטרם קיומו.

עם התקרבות מועד הבחירות הזהירו מבקרי הממשלה מפני ניצול משאביה לטובת תעמולת בחירות. ראש הרשות השופטת, איתאללה צאדק לאריג'אני (Ayatollah Sadeq Larijani), הזהיר בשבוע שעבר, כי חל איסור על שימוש במשאבי הממשלה לצורך תעמולה. בכינוס בכירי הרשות השופטת אמר לאריג'אני, כי פקידי הממשלה אינם רשאים להתערב בבחירות ולתמוך במועמדים מסוימים וזההיר, כי הרשות השופטת תנקוט בצעדים כנגד כל מי שישתמש במשאבי הממשלה לצרכי הבחירות (אילנ"א, 10 באפריל 2013). קודם לכן הזהיר גם סגן יו"ר המג'לס, מחמד רזא באהנר (Mohammad Reza Bahonar), את הממשלה מפני ניצול משאביה לטובת מערכת הבחירות. הוא ציין, כי הנשיא יכול לתמוך במועמדותו של משאא'י אך אינו רשאי לנצל את המשאבים הציבוריים על מנת לנהל עבורו תעמולת בחירות.

במקביל נמשכות הקריאות מצד בכירים במחנה השמרני לפסול את מועמדותם של נציגי "הזרם הסונה" אם אלה יכריזו על התמודדותם. חבר "מועצת המומחים", איתאללה עבאס כעבי (Ayatollah Abbas Ka'bi), אמר השבוע, כי מועצת שומרי החוקה לא תאשר מועמדים מטעם "הזרם הסונה" והזרם הרפורמיסטי. איש הדת הבכיר הזהיר מפני התלקחות "מלחמה פנימית" [פתנה, Fetneh] מחדשת בשלב סינון המועמדים וטען, כי רשויות הביטחון מודעות לאפשרות זו. הוא הוסיף, כי אויבי איראן מבקשים לנצל את מערכת הבחירות על מנת להצית מלחמה פנימית נוספת, כשם שעשו לאחר הבחירות לנשיאות בשנת 2009, אך השתתפות עממית נרחבת בבחירות יכולה לסכל את מזימותיהם

ולהבטיח את ביטחון המדינה (פארס, 11 באפריל 2013). חבר מועצת שומרי החוקה, איתאללה מחמד מאמן (Ayatollah Mohammad Mo'men), אמר בפגישה עם בכירי מפלגת הקואליציה האסלאמית השמרנית, כי המועצה לא תהסס לפסול את מועמדותו של כל מי שהיא תחוש ב"ניחוח סטייה" מצדו (פארס, 12 באפריל 2013).

בתוך כך פרסמה השבוע סוכנות הידיעות איסנ"א תוצאות סקר דעת קהל שביצעה לקראת הבחירות. תומכי הממשלה זכו לתמיכת 41.3% מקרב המשתתפים בסקר, הרפורמיסטיים זכו לתמיכת 33% מהנשאלים, השמרנים (אצולגראיאן) זכו לתמיכת 23.1% ומועמדים עצמאיים זכו לתמיכת 2.7%. הסקר נערך במשך יומיים וכלל 20,150 משתתפים מקרב גולשי אתר איסנ"א. מהימנות הסקר מוטלת אומנם בספק, אך פרסומו מהווה ביטוי נוסף לחששות שמביעים לאחרונה מבקרי הממשלה במחנה השמרני מפני האפשרות שמועמד מטעם הנשיא יזכה בתמיכה עממית נרחבת אם מועמדותו תאושר על-ידי מועצת שומרי החוקה. זאת במיוחד לנוכח הפיצול הנמשך במחנה השמרני והסיכויים הקלושים להגיע להסכמה על מועמד משותף מטעם הימין השמרני.

נספח

דפי הפייסבוק המזוהים עם תומכי רחים משא'י (נכון ל-12 באפריל):

اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 1,252 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 1,112 likes

کمپین دعوت از مهندس مشایی برای انتخابات ریاست جمهوری

Community · 910 likes

- Esfandiar Rahim Mashaei اسفندیار رحیم مشایی

Public Figure · 232 likes

حامیان مهندس اسفندیار رحیم مشایی-زنده باد بهار

Community · 222 likes

کمپین حمایت از اسفندیار رحیم مشایی

Politician · Community Page · 221 likes

حامیان مهندس اسفندیار رحیم مشایی

Community · 207 likes

مشایی

Politician · Community Page · 202 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Government Official · 199 likes

هوادر "مهندس اسفندیار رحیم مشایی"

Politician · 142 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 134 likes

اسفندیار رحیم مشایی پدر دموکراسی ایران

Politician · 114 likes

مشایی، مرد دموکراسی

Community · 102 likes

افاضات حضرت آقای مشایی

Government Official · 101 likes

| mashaei مشایی

Community · 96 likes

مشایی اسفندیار Mashaei Esfandiar

Politician · 88 likes

مهندس اسفندیار رحیم مشایی

Public Figure · 75 likes

حامیان مهندس مشایی

Politician · 73 likes

کمیپن حمایت از کاندیداتوری اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 66 likes

کمیپن حمایت از اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 65 likes

حمایت اسفندیار رحیم مشایی - انتخابات 92

Political Organization · 64 likes

حامیان اسفندیار رحیم مشایی

Political Organization · 60 likes

حامیان مهندس اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 40 likes

حامیان اسفندیار رحیم مشایی در لرستان

Politician · 39 likes

مشایی چی لار-حامیان مهندس مشایی در آذربایجان

Politician · 20 likes

ستاد انتخاباتی اسفندیار رحیم مشایی

News Personality · 17 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 15 likes

من به هر کسی رای میدهم جز مشایی

Political Party · 12 likes

مشایی اراک

Community · 9 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 9 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Public Figure · 7 likes

یاران بهار-حامیان مهندس مشایی

Politician · 7 likes

اولین کمپین انتخاباتی مردمی آقای مهندس رحیم مشائی

Non-Governmental Organization (NGO) · 7 likes

ستاد گیلانیان حامی اسفندیار رحیم مشایی

Community Organization · 7 likes

اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 4 likes

صفحه رسمی حامیان مهندس اسفندیار رحیم مشایی

Politician · 3 likes

مشائي

Public Figure תחתית הטופס · 3 likes